

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Akik örködnek felettünk...*

Forrás:

Pesti Hírlap

Bp.
(Hely)

1921. XII. 27
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

351.74

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helyszám

351.745

"1921"

Könyv szám: XX. cs. 23. sz.

Akik örködnek felettünk...

A „csikágó“-i rendőr. — Cigányok záróra után. — Becsületstértések a Belvárosban. — A Döbrentet-téren minden csendes.

Budapest alszik. Ez az eszeveszett, rakoncátlan város mostanában csendes ilyenkor, éjfél felé. Csak néha-néha kurjant bele a rosszul világított utcákba egy jókedvű polgárember. Vajon miért jókedvű? Olykor házimulatógokból hazasiető családokkal találkozom: elől a kipirult arcu, homlott haju leány az udvarlójává, hátul a papa és a mama. Amint elmennek melletttem egy-két szó hozzám is elkerül a beszélgetésből.

— A „imre“ Jókáig tartja majd magát, — mondja a fiatal ember gondtalanul, sok meggyőződéssel.

A papa és mama komolyabb dolgokról beszélnek. Ők már tudnak ezeken és amikor ők mentek így „elől“, akkor még a boszton forradalmasította a táncoló fiataliságot.

— Rétínek meg kell adni a pénzt, azt mondta, hogy nem vár tovább, — hallom a papa hangját. Nagyon szomorú, amikor melletttem elmegy.

Budapest négy különböző részén álló rendőrért akarom meginterjúvolni. Mi a véleményük a város rendjéről, az életről és mindenről, ami egy ilyen, szegény őrszemnek eszébe jut.

Kint a „Csikágóban“, a főváros hírbéd negyedében szólítom meg az első rendőrt. A „csikágó“ kávéházaiban, butikjaiban vig élet folyik, némelyikben tizedrendű cigányok játszzák a divatos pesti kuplékat, de a „schrammel“-zenekar pattogó muzsikája gyakoribb erre felé. A „csikágó“ őrszemével az István-ut és Nefejejs-utca sarkán találkoztam. Nagy Andrásnak hívják és a szolgálati óvén az 1500-as számot viseli. Jóképű, derék, értelmes szemű, magyar ember. Valahonnan a dűstermésű Dunántulról került fel ebbe a nagy városba. Szeméből még most is nostalgias tűzek lobbannak fel, ha a vidékről beszél. Tíz év rendőr és már öt esztendeje örködik a „csikágó“ nyugalma felett.

— Errefelé ugyancsak talpon kell lenni, — mondja némi büszkeséggel, — megverik ezek a rend-

őrt is. Nem sokat teketóriáznak az itteniek, nagyon diplomatikusan kell velük bánni.

Igy mondta: diplomatikusan.

— Persze verekedések, bicskázások a leggyakrabban rendezavarások ezen a környéken és bizony néha nem ajánlatos olyankor közibük lépni. A rendőr is kaphat egy párat. Hát, nem olyan nagy eset az: az már hozzátartozik a mesterséghez. Most ugyan kisebb csendesebbek, amióta a statárium van... Félnék. Nagyon tisztában vannak ezek a törvénnyel és a gyorsított eljárástól úgy félnék, mint a tüztől. Egy rossz van, hogy mindig a más embernek van igazsága. Valami villamoslógásért be akartam vinni egy inasgyereket és a község persze nem a rendőrnek, hanem a gyerekeknek adott igazat. Ha nem vigyázok, még meg is vernek Sziditák a rendeletet. Érdekes, mindig nekem szidják a rendeleteket. Ha valami nem tetszik nekik, menjenek a főkapitányhoz vagy a miniszterhez. En nem változtathatok azon: én csak az államhatalom végrehajtó közege vagyok...

Ezt olyan öntudatosan, erőlesen mondta.

— Bizony a szolgálat háromszor huszonnégy óra, — folytatja a diskurzust, — a negyedik huszonnégy óra szabad. Kétezernégy száz korona fizetést kapok és tíz éve vagyok már a rendőrségnél. Most persze nehezen bírjuk a drágaságot, de azért csak küzdünk valahogyan... Mikor a korona kettő hetvenkettő volt Zürichben, akkor már hatvanért lehetett rizst kapni...

Különös, amikor egy rendőr így beszél: a korona kettő hetvenkettő Zürichben. Ennél nagyobb szeretettel csak a rizsről beszél. Mondja is, hogy a rizses aprólékok nagyot szereti.

Bucszóban megemlíti, hogy multkor elfogott egy veszedelmes „srénker“-t és az újságok a detektívok javára könyvelték az eredményt. Ez nagyon bántja, sérti az ambícióját.

— En fogom el és ők kapják a dicséretet, — panaszkodik, — ez nem járja, ugy-e kérem?

Budapest legforgalmasabb pontján, a Nagykörút és Rákóczi-ut kereszteződésénél az Imre 2232-es számú rendőr teljesít épen szolgálatot. Fázik és nem akar interjút adni.

— Nem vagyok miniszter, hogy be zájék, nosolyog felém, — aztán meg nem adok...

Megmagyarázom neki, hogy beszélni a legkönnyebb dolog a világon. Megérti és újra mosolyog. Aztán a posztjáról tart tanulságos előadást.

— Itt, ezen a helyen mindenféle eset adódik. Nappal meg kell bolondulni a nagy forgalomtól. Villamos, stráfkocsi, automobil, bicikli, konflis egymás hegyén-hátán. Néha majdnem elütnek, amint közöttük állok. A villamoslógókkal is baj van. Leszálltam őket, akkor tíz lépéssel arrább felugrálnak és ki-nevetnek. A cigarettáárusokkal pedig egész tehetetlen az ember. Van közöttük olyan, akit már tiszter is bevitettem. Megbüntették, de azért csak tovább árul. Nem használnak ezekben a szép szö. Éjjel, záróra után ahány pincér és cigány van Budapesten, az mind idegyűn a körút és Rákóczi-ut sarkára diskurálni. Nincs jobb dolguk... Tessék megírni, hogy ez a legrosszabb poszt az egész városban.

Egy óra már elmúlt és tényleg a sarkon már gyülekeznek a cigányok. Legalább tíz muzsikust látok, akiknek vonó van a kezükben. Hegedű nincs náluk, csak vonó. Megkérdezem őket, hogy minek az. Talán sétapálca helyett hordják?

— Visszük haza szőrözni — magyarázzák készséggel.

Valami szenzációs „pali“-ról beszélgetnek, aki egy tízezeres bankjegyet ragasztott a primás homlokára.

A rendőr azonban, akinak semmi érziéke sincs remek cselekedet iránt, elzavarja a tereferelőket.

— Ilyennel kell bibelődni, — mondja nekem a... — de kár a fáradságért, mert öt perc múlva legint itt lesznek.

Az Apponyi-téren Balla Elek 1186-os számú rendőr beszél a Belváros rendjéről.

— Itt kérem nincs semmi különös. Uri népeknek erre felé. Nem akad itt dolga a rendőrnek, appal is legfejlebb becsületstértés fordul elő. Az urak szsekapnak valamiért az utcán, akkor nem bicskázak, mint a szegény ember, hanem megsértik egymás becsületit... Rálépnek valakinek a lábára, azt aszongya az illető, hogy marha, nem tud vázányi? Maga marha, — szól erre a másik, — mondjam, hogy pardony. Erre oszt odagyönnnek hozzám,

ogy tegyek igazságot. En pedig teszek. Felhírom
mind a kettőt.

Késő éjszaka van már, amikor Budapest leg-
söndesebb részén találkozom a 2088-as számú rend-
őrszemmel. A Döbrentei-tér környékén teljesít szolgálatot. Katonaviselt, barátságos ember.

— Budán, — felel kérdéseimre, — minden csendes. Itt nincsen zavargás, itt nincs szükség beavatkozásra. Legfeljebb néha-néha a hajósok rugnak ki a hámból, de mostanában azok is ritkán. Nincs pénz, nincs pénz. Nekem is ezernyolcszáz korona fizetésem van. Ritka jószág ám a pénz. Ami kis göncöm volt, azt már eladtam. Nehéz az élet. Csend van erre-éle. Az embereknek már rendetlenkedni sincs kedvük.

Illemtudóan köszön, amikor elbucúzom tőle és
átom, amint elindul a Rácfürdő felé. Budán mindenki alszik és csak Pestről hoz át a víz vidámabb hangokat.